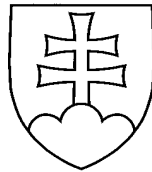

SÚDNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

66/2024

UZNESENIE SÚDNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 19. februára 2024

k uplatneniu zásadných pripomienok k návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov,

Súdna rada Slovenskej republiky

na základe § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov po prerokovaní návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov,

A. u p l a t ň u j e z á s a d n é p r i p o m i e n k y

k návrhu zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, ktorý bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania pod číslom legislatívneho procesu LP/2024/41; schválené zásadné pripomienky tvoria prílohu tohto uznesenia,

B. u k l a d á

predsedovi Súdnej rady Slovenskej republiky predložiť schválené zásadné pripomienky Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky na ďalší legislatívny postup.

Ján Mazák
p r e d s e d a
Súdnej rady Slovenskej republiky

Príloha k uzneseniu Súdnej rady Slovenskej republiky č. 66/2024

Pripomienky k návrhu zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (LP/2024/41)

I. Pripomienka k § 11a a § 12 – pripomienku považujeme za zásadnú

Alternatíva 1:

1. V § 11a sa za odsek 3 vkladá nový odsek 4, ktorý znie:

„(4) Výkon funkcie sudcu ako hosťujúceho sudcu na okresnom súde podľa odseku 2 sa skončí dňom dočasného pridelenia hosťujúceho sudcu na krajský súd podľa § 12 ods. 2.“.

Doterajšie odseky 4 až 6 sa označujú ako odseky 5 až 7.

2. V § 12 ods. 1 sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie: „Hosťujúceho sudcu prideleného na voľné miesto hosťujúceho sudcu pre obvod krajského súdu možno dočasne prideliť na výkon funkcie hosťujúceho sudcu na tomto krajskom súde.“.

3. V § 12 ods. 2 sa na konci vkladá bodkočiarka a pripájajú sa tieto slová: „ak ide o hosťujúceho sudcu, po predchádzajúcom vyjadrení predsedu okresného súdu, na ktorom hosťujúci sudca pôsobí ako na určenom okresnom súde podľa § 11a ods. 2“.

4. Tento zákon nadobúda účinnosť 2024.

Odôvodnenie navrhovanej legislatívnej zmeny:

Inštitút hosťujúceho sudcu bol zriadený zákonom č. č. 282/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s cieľom vytvoriť predpoklady pre riešenie situácií, ktoré dočasne negatívne ovplyvňujú fungovanie súdov tým, že spôsobujú dočasnú absenciu zákonného sudcu alebo situáciu dočasnej preťažnosti súdov.

Vytvorenie inštitútu hosťujúceho sudcu sa odvíjal od vzoru tzv. lietajúceho sudcu zavedeného v európskom priestore ako sudcu s osobitným statusom, spočívajúci v jednoduchšej možnosti zmeniť takémuto sudcovi miesto výkonu funkcie, podľa potreby pri riešení nedostatočných personálnych kapacít súdov, ktorých príčiny majú dočasný charakter.

Inštitútom hosťujúceho sudcu sa zaviedli systémové zmeny v zákonnej úprave (napr.: určovanie voľných miest sudcov, obsadzovanie týchto miest výberovým konaním, hodnotenie sudcu, prideľovanie vecí sudcom).

Zavedením hosťujúceho sudcu do praxe sa prehodnotili podmienky využitia hosťujúceho sudcu za účelom riešenia nedostatkov v personálnom obsadení súdov aj v oblasti trestnoprávnej agendy a to úpravou v zákone č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva.

Hostujúci sudca má rovnaké práva a povinnosti ako sudca, je hodnotený a disciplinárne zodpovedný. Na rozdiel od „sudcu“ je inštitút hostujúceho sudcu založený na mobilite a možnosť zmeny z hostujúceho sudcu na sudcu je limitovaná zákonom.

Navrhuje sa doplnenie zákonnej úpravy so zámerom využitia hostujúceho sudcu aj na krajskom súde, kde je hostujúci sudca pridelený a to prostredníctvom rozhodovania súdnej rady o dočasnom pridelení. Dočasným pridelením hostujúceho sudcu sa zachová zmysel zavedeného inštitútu hostujúceho sudcu, ktorý bol cieleň na riešenie situácií s dočasným charakterom. Tento spôsob využitia hostujúceho sudcu sa odvíja od reálnej situácie, kedy nie je aktuálna potreba zaradenia hostujúceho sudcu na konkrétny okresný súd v obvode príslušného krajského súdu, nakoľko odpadli dôvody využitia hostujúceho sudcu na okresných súdoch a hostujúcemu sudcovi neuplynul zákonný limit na zmenu svojho postavenia. Preto je účelné sa zaoberať takýmto hostujúcim sudcom v uvedenej situácii a navrhovanou zmenou sa ponúka využitie hostujúceho sudcu napríklad pri dočasnom riešení problémov vzniknutých priamo na krajskom súde. Pri inštitúte dočasného pridelenia sudcu ustanovenie článku 148 ods. 2 ústavy odkazuje na úpravu podmienok dočasného pridelenia iba zákonnou úpravou, preto sa navrhuje vyššie uvedená úprava v zákone, ktorá by umožňovala rozhodovať o dočasnom pridelení aj hostujúceho sudcu. Touto navrhovanou zmenou by sa zachovalo efektívne využitie inštitútu hostujúceho sudcu a zabránilo by sa situácii, kedy by kapacita hostujúceho sudcu zostala nevyužitá.

Na podporu navrhovanej zákonnej úpravy možno odkázať aj na dôvodovú správu pri zavádzaní inštitútu hostujúceho sudcu v roku 2019, kde je uvedené, že predkladateľ sa myšlienkou využitia hostujúceho sudcu v prípade krízovej situácie na súdoch vyššieho stupňa tiež zaoberal.

Alternatíva 2:

1. V § 11a sa za slová „v obvode krajského súdu“ vkladajú slová „alebo na krajskom súde (ďalej len „určený súd“)“.

2. V § 11a ods. 2 sa v úvodnej vete slovo „okresnom“ nahrádza slovom „určenom“ a v písmene b) sa za slovo „súdu“ vkladajú slová „alebo krajského súdu“.

3. V § 11a odsek 3 znie:

„(3) Výkon funkcie sudcu ako hostujúceho sudcu na určenom súde podľa odseku 2 písm. a) sa skončí dňom, keď zastupovaný sudca začne znovu vykonávať funkciu sudcu; predseda krajského súdu môže podľa odseku 2 zmeniť určený súd, na ktorom vykonáva hostujúci sudca funkciu sudcu pred skončením výkonu funkcie sudcu na pôvodne určenom súde len vo výnimočných prípadoch, ak to vyžaduje zabezpečenie činnosti iného určeného súdu. Výkon funkcie sudcu ako hostujúceho sudcu podľa odseku 2 písm. b) sa skončí dňom určenia výkonu funkcie sudcu ako hostujúceho sudcu podľa odseku 2 písm. a).“.

4. Tento zákon nadobúda účinnosť 2024.

Odôvodnenie navrhovanej legislatívnej zmeny:

Alternatívnym návrhom využitia hostujúceho sudcu aj na krajskom súde, v obvode ktorého je hostujúci sudca pridelený, je upraviť ustanovenie § 11a tak, aby sa pre hostujúceho sudcu vymedzili limity využitia aj pôsobením hostujúceho sudcu na krajskom súde, pre obvod ktorého je pridelený. Zákonná úprava dáva

právomoc priamo predsedovi krajského súdu určiť výkon funkcie sudcu ako hosťujúceho sudcu na okresnom súde alebo aj na krajskom súde.

Cieľ navrhovanej zmeny naďalej zachováva dočasnosť pridelenia hosťujúceho sudcu na zabezpečenie riadneho výkonu súdnictva na krajskom súde alebo na okresných súdech v obvode krajského súdu. Aj táto navrhovaná alternatívna zákonná úprava rieši obdobnú situáciu ako predchádzajúca alternatíva, kedy je potrebné využitie hosťujúceho sudcu na krajskom a hosťujúci sudca nemá reálnu využiteľnosť podľa § 11a ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. na okresnom súde v obvode príslušného krajského súdu alebo je závažnejšia potreba využitia hosťujúceho sudcu na krajskom súde k zabezpečeniu plynulého konania a rozhodovania vo veciach došlých na tento súd.

Týmto návrhom ide o rozšírenie legálnej definície hosťujúceho sudcu tak, aby hosťujúci sudca mohol pôsobiť okrem okresných súdov v obvode krajského súdu aj priamo na krajskom súde. Pri tejto alternatíve pre pôsobenie hosťujúceho sudcu na krajskom súde nie je potrebné využiť inštitút dočasného pridelenia. Navrhovaná úprava sa javí v praxi efektívnejšia bez potreby zaradenia na zasadnutie súdnej rady a rozhodovania súdnou radou, ale rozhodoval by predseda krajského súdu po prerokovaní s ministrom spravodlivosti podľa § 11a ods. 2.

II. Pripomienka k právnej úprave hodnotiacich komisií – pripomienku považujeme za zásadnú

V súlade s uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 473/2023 zo dňa 13. decembra 2023 navrhujeme do návrhu zákona zapracovať legislatívne úpravy potrebné pre skvalitnenie a zefektívnenie činnosti hodnotiacich komisií, vrátane potreby zvýšenia ochrany hodnotených sudcov, a to nasledovne:

1. Rozšíriť hodnotiace stupnice na päť stupňov nasledovne:
 - „výborný“ 90 až 100 bodov
 - „chválitebný“ 80 až 89 bodov
 - „dobrý“ 70 až 79 bodov
 - „dostatočný“ 60 až 69 bodov
 - „nedostatočný“ 59 a menej bodov.
2. Za účelom zúženia, resp. čiastočne aj rozšírenia obligatórne vykonávaných hodnotení v budúcnosti:
 - nevykonávať hodnotenie sudcov v súvislosti s výberovými konaniami na funkciu predsedu súdu a predsedu senátu súdu vyššieho stupňa.
 - vykonávať hodnotenie sudcov len po výkone prvých päť rokov funkcie sudcu (pri zachovaní ďalších obligatórnych dôvodov hodnotenia).
 - vzhľadom na zmenu hodnotiacej stupnice obligatórne vykonávať hodnotenie sudcu po uplynutí jedného roka, ak predchádzajúci výsledok hodnotenia bol „nedostatočný“ a po uplynutí dvoch rokov, ak predchádzajúci výsledok hodnotenia bol „dostatočný“.
3. Pridelovanie zníženého počtu bodov musí byť odôvodnené konkrétnymi skutočnosťami zistenými pri hodnotení, vrátane pridelovania zníženého počtu bodov predsedom súdu.

- 4.** Upraviť a zobjektivizovať konanie a rozhodovanie o námietkach hodnoteného sudcu tak, aby v prípade nevyhovenia námietkam hodnoteného sudcu hodnotiacou komisiou rozhodla s konečnou platnosťou o týchto námietkach Súdna rada Slovenskej republiky ako orgán legitimacy hodnotiacich komisií.
- 5.** Zosúladiť ust. § 77 vyššie citovaného zákona o ďalšom plate s § 27b ods. 3 vyššie citovaného zákona, podľa ktorého sa členstvo v hodnotiacej komisii považuje za výkon funkcie sudcu tak, aby ďalší plat bez akýchkoľvek pochybností patril aj členom hodnotiacich komisií bez ohľadu na to, či ide o sudcov s prerušeným výkonom funkcie sudcu alebo tzv. emeritných sudcov.
- 6.** Zabezpečiť ochranu hodnotených sudcov pred negatívnymi vplyvmi tým, že sa obmedzí zverejňovanie hodnotení sudcov na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky tak, že toto zverejnenie bude obsahovať len počet pridelených bodov s príslušným slovným výrokom.
- 7.** Je potrebné, aby zákonodarca aspoň rámcovo definoval hoci aj podzákonnou normou, čo rozumie pod pojmom „presvedčivosť rozhodnutia“ na účely hodnotenia sudcu.